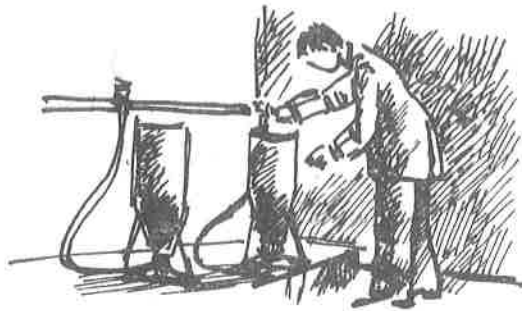

Naučni i stručni radovi

Simpozij o akvakulturi skupština Jugoslavenskog ihtiološkog društva Zadar, 9. – 11. V 1977.

U organizaciji Jugoslavenskog ihtiološkog društva održan je trodnevni Simpozij o akvakulturi. Bio je dobro i brižljivo pripremljen, pa ni rezultat nije izostao.

Domaćin Simpozija je bio »Centar za ribu« iz Zadra (OOUR zagrebačkog Prehrambeno-tehnološkog instituta). On je zaslužan za dobru organizaciju rada Simpozija, smještaj učesnika i organizaciju stručne ekskurzije, a naročito suradnik Centra ing. Tomislav Vodopija, na što im je predsjednik JID-a akademik Ivo Tomašec odao puno priznanje.

Simpoziju je prisustvovalo oko stotinu ihtiologa iz svih naših republika i pokrajina, iz morskog i slatkovodnog ribarstva, iz privrednih organizacija i naučnih institucija. Od pozvanih gostiju, predstavnika društveno-političkih organizacija, komora i vlasti, prisustvovali su samo predstavnici grada domaćina — Zadra. To je bilo zapaženo na Simpoziju i učesnike je oneraspoložilo, pa je čak i u zaključcima zapisano.

Simpozij je otvorio dr Dinko Morović, a uvodno izlaganje je iznio predsjednik Jugoslavenskog ihtiološkog društva akademik prof. dr Ivo Tomašec.

Programom je bilo predviđeno 38 referata, a naknadno je prijavljeno još jedanaest. Izneseno je, međutim, samo 45 referata. Među njima su dva uvodna od D. Morovića: O lagunarnom ribarstvu i marikulturi u zemljama Sredozemnog mora i Jugoslaviji i od D. Habeković i N. Fijana: Značenje akvakulture u slatkim vodama.

Rad na Simpoziju je bio vrlo intenzivan, dopodne, popodne, pa i poslije večere, da su i sami domaćini u hotelu »Novi park« primijetili da tako vrijedne grupe još nisu imali. Prva dva dana poslije večere su organizirane panel diskusije i pri-

Zbog važnosti ovog Simpozija, veći dio prostora u ovom broju ustupamo materijalima sa Simpozija.

kazivanje filmova, kojima su prisustvovali skoro svi učesnici Simpozija. To je bila nova kvaliteta ovog Simpozija. Prikazan je zanatski odličan i stručno vrlo kvalitetan japanski film o marikulturi, kojega je sobom donio agilni učesnik dr C. Rosenthal iz Instituta u Helgolandu, SR Njemačka. Magistar Đuro Sulimanović je prikazao vlastiti kolor film o akvakulturi u slatkim vodama Japana, koji nas je isto oduševio. Dr Đoko Drecun nije dozvolio da gledamo samo japansku akvakulturu. On je prikazao, zanatski, a posebno stručno, hvaljevrijedan vlastiti kolor film o uzgoju i marketingu pastrva u ribogojilištu »Riboprodukta« iz Titograda. Zato smo mu dugo pljeskali.

Stručna ekskurzija autobusima u historijski gradić Nin, pa u Biogradu na moru u posjetu Tvornici mreža je vrlo uspješna. Naročito uspio i interesantan je bio njen završni dio — degustacija ribljih prerađevina naših renomiranih tvornica ribljih konzervi: »Adrije« iz Zadra, »Mardešića« iz Salija na Dugom otoku, »Neptuna« iz Komiže sa Visa te proizvoda »Centra za ribu« iz Zadra. Iako je poznato (jedna nelogična činjenica), da mnogi ribari rado ne jedu svoje proizvode, ovi ukusni i dobro pripremljeni riblji specijaliteti su vrlo brzo bili »raščišćeni« s trpeze.

U utorak navečer (10. V) je organizirana divna zajednička večera u hotelu »Barbara« uz lijepe pjesme poznate zadarske dalmatinske »klape«. Kad je raspoloženje dostiglo kulminaciju, »klapa« nije više sama pjevala, svi smo joj pomagali. Opet je Đoko Drecun bio »glavni«.

Na završetku ovog vrlo uspješnog Simpozija doneseni su i vrlo dobri zaključci namijenjeni samim učesnicima da ih sprovedu u život, ali i našoj javnosti i društvenoj zajednici. Da li će se taj dio zaključaka sprovesti u život ovisi najviše o odnosu društva prema tim problemima, koje nažalost, dosad nije pokazivalo veliko razumijevanje, ali i o

nama samima, našim inicijativama, akcijama i upornosti.

Poslije Simpozija održana je Skupština Jugoslavenskog ihtiološkog društva. Prethodno je održan i sastanak Upravnog odbora JID-a.

Skupštinu je otvorio predsjednik društva akademik Ivo Tomašec. Upozorio je, da je izvještaj o aktivnosti JID-a u protekle tri godine od zadnje skupštine u pismenoj formi dostavljen svim učesnicima, a zatim je u kratkom izlaganju iznio o radu i principima djelovanja Upravnog odbora. Zapravo se rad Upravnog odbora svodio na rad predsjedništva, čiji su članovi svi iz Zagreba. Upravni odbor nije sazivan radi velikih financijskih izdataka, a društvo raspolaže oskudnim financijskim sredstvima. (Takvom radu je kasnije u diskusiji prigovoreno, jer se smatra da se Upravni odbor mora sastati bar jednom godišnje).

Predsjednik JID-a je istakao da naše društvo uživa i međunarodni ugled, stvoren najprije organiziranjem I Evropskog ihtiološkog kongresa u Sarajevu, a zatim aktivnim učešćem u organizaciji II kongresa u Parizu. U Sarajevu je naše društvo dalo inicijativu za osnivanje Evropske ihtiološke unije, a za generalnog sekretara je izabran prof. dr Tihomir Vuković iz Sarajeva. U Parizu je prof. Vuković izabran za predsjednika Unije, a Avdo Sofradžija za sekretara. To je veliko priznanje na-

šem Društvu, našoj zemlji, a posebno kolegi Tihomiru Vukoviću.

Nakon prihvatanja izvještaja Upravnog odbora, financijskog izvještaja i izvještaja Nadzornog odbora, razvila se diskusija i doneseni su zaključci za budući rad.

Jedan od najvažnijih zaključaka je, da novi Upravni odbor ima da provede novu organizaciju JID-a organiziranjem društava po republikama i pokrajinama, te konstituiranjem JID-a na delegatskom principu kao saveza republičkih društava.

Drugi važan zaključak se odnosi na objavljivanje materijala sa Simpozija. Zaključeno je da će se dio referata objaviti u časopisu »Ichthyologia«, a dio u časopisima »Ribarstvo Jugoslavije« i »Morsko ribarstvo«. Dat je zadatak novom Upravnom odboru da pokuša organizirati objavljivanje jedne posebne knjige referata, diskusije i zaključaka sa Simpozija.

Za novog predsjednika Jugoslavenskog ihtiološkog društva je ponovo izabran akademik prof. dr Ivo Tomašec, za potpredsjednike dr Dinko Morović i ing. Cvjetan Bojčić, za tajnika dr Dobrila Habeković, a za blagajnika Stjepan Mišetić.

Tako su ovaj naporni, ali uspješni Simpozij o akvakulturi (četvrti po redu u organizaciji JID-a) i Skupština Jugoslavenskog ihtiološkog društva uspješno završeni.

Ing. Cvjetan Bojčić

Osnovni problemi akvakulture

UVODNA RIJEČ

predsjednika JID-a akademika Ive Tomašeca na Simpoziju o akvakulturi održanom u Zadru 1977.

Danas se u svijetu, a tako i u nas, čine naponi da se intenzivira proizvodnja živežnih namirnica animalnog porijekla, pa tako i ribe, jer je životinjska bjelančevina neophodna komponenta u čovječjoj hrani. Posljednjih desetljeća proizvodnja ribe raste i to u apsolutnim i u relativnim vrijednostima.

Dovoljno je da bacimo pogled na brojno stanje stanovništva u svijetu, pa da uočimo koliki problem danas predstavlja proizvodnja ljudske hrane, posebno bjelančevina. Prije kojih 2000 godina na svijetu je živjelo oko 200 milijuna ljudi, dok taj broj dostiže 1850. g. 1 milijardu, 1930. g. 2 milijarde, 1961. g. 3 milijarde, a 1976. 4 milijarde ljudi. Predviđa se da će 2000 g. na svijetu živjeti već oko 6 milijardi ljudi. Takvo stanje predstavlja ozbiljan problem u prehrani ljudi, koji se problem još ni ne uočava u svojoj njegovoj širini. No naglo povećanje stanovništva utječe izravno i neizravno na onečišćenje čovječje okoline, posebno slatkih voda

i mora, pa zauzima sve značajnije mjesto u problematiki akvakulture.

Danas se u svijetu čine ozbiljni naponi da se intenzivira ulov i proizvodnja ribe, kako morskih tako i slatkovodnih. I nastojanja u našoj zemlji idu u tom smjeru, pa smo na nekim područjima postigli već i dobre rezultate, negdje i bolje nego u nekim drugim zemljama. No na nekim sektorima još vidno zaostajemo i ne iskoristujemo u dovoljnoj mjeri sve naše mogućnosti, a ni rezultate koji su drugdje već postignuti.

Stoga je Jugoslavensko ihtiološko društvo smatralo korisnim i potrebnim da se održi ovaj Simpozij o akvakulturi, kako bi se što bolje upoznali s rezultatima postignutim u svijetu, a i s rezultatima koji su u nas postignuti i istraživalačkim ustanovama i u praktičnom radu. Time želimo dati svoj doprinos općim naporima za povećanje proizvodnje bjelančevinaste hrane. Dakako da kod intenziviranja riblje proizvodnje u nas moramo računati s našim sadašnjim stanjem i primjenjivati ono što je praktički moguće provesti i što je ekonomski opravdano. Ali nužno je da mislimo i na budućnost i da budemo pripravnici kad nastupe veće